

תוכן עניינים

חלק א': עילות תביעה במשפט האזרחי והפלילי	1
שער א': כללי	1
פרק א': הזכות לחיים בתנאים סביבתיים ראויים - הזכות לאיכות הסביבה	1
1. מבוא	1
2. הגנה על הסביבה והזכות לסביבה ראויה	3
3. הגנה על הסביבה במסגרת המשפט המינהלי והפלילי	5
4. עקרון "המזהם משלם"	7
5. הגנה על הסביבה באמצעות תובענות ייצוגיות	8
5.1 מהות ההגנה	8
5.2 הסדר פשרה בתובענה ייצוגית שעניינה, הטעיה בדבר תכונותיהן של שקיות פלסטיק, שעל גבי אריזתן צויין, כי הן "שקיות מתכלות" ו"ידידותיות לסביבה", אף שלא כך הדבר - הסדר הפשרה אושר	13
5.3 בקשה לאישור הסדר פשרה - שיווק שקיות מתכלות	15
5.4 שפכים שזרמו לים	17
פרק ב': רגולציה בשמירה על איכות הסביבה ואכיפה מינהלית	21
1. על הרגולציה בשירותים ציבוריים שונים	21
1.1 כללי	21
1.2 השימוש של הרשות השלטונית בסמכויות הרגולציה	22
1.3 הבעייתיות ברגולציה בכלל ולעניין זיהום הים בפרט	24
2. ביטולו של מתווה הגז בשל פסקת היציבות הרגולטורית שנקבעה בגדרו	25
3. סעיף 33(א) לחוק הנפט מקיים את דרישת ההסמכה לקביעת ההסדר הראשוני שמצא את ביטויו בהחלטת הממשלה בעניין היקף יצוא הגז הטבעי מישראל	25
4. סמכות הממונה להפחתת ערבות לבעל זכות לעניין מתן רישיון או חזקה (זכות נפט)	26
פרק ג': דברי חקיקה - רשימה	29
שער ב': עילות תביעה במשפט האזרחי	31
פרק א': מבוא	31
פרק ב': עילות מדיני הנזיקין - הרשלנות	33
1. כללי	33
2. עולות הרשלנות ונגזרותיה - הדין	33
3. עולות הרשלנות - כללי	35

35	4. סוגי הנטלים והחזקות
35	4.1 הנטלים
35	4.2 "נטל השכנוע"
36	4.3 ה"המוציא מחברו עליו הראיה"
36	4.4 "דיני הראיות הולכים אחרי הדין המהותי"
36	4.5 אימתי נטל השכנוע על הנתבע?
36	4.6 "חובת הראיה"
37	4.7 מידת ההוכחה
37	5. החזקות
37	5.1 החזקות כאמצעי הוכחה - כללי
37	5.2 "חזקה שבהנחה"
38	5.3 חזקה שב"עובדת יסוד"
38	5.4 "חזקה שבעובדה"
38	5.5 חזקה שבחוק - כללי
38	6. חובת הראיה ברשלנות לגבי דברים מסוכנים - סעיף 38 לפקודת הנזיקין
38	6.1 הדין
39	6.2 כללי
40	6.3 המשך חלוקה של "הלכת פישמן" והצעת הקודקס האזרחי
41	7. חובת הראיה ברשלנות לגבי אש - סעיף 39 לפקודת הנזיקין
42	8. חובת הראיה ברשלנות לגבי חיה - סעיף 40 לפקודת הנזיקין
42	9. חובת הראיה ברשלנות כשהדבר מעיד על עצמו - סעיף 41 לפקודת הנזיקין
45	פרק ג': דיני הנזיקין - עילת תביעה בגין מטרדים
45	1. מטרדים - הדין
46	2. מטרד לציבור - סעיפים 42, 43 לפקודת הנזיקין
47	3. מטרד ליחיד - סעיפים 44, 45, 46 לפקודת הנזיקין
48	4. ההלכה הפסוקה - מטרדים
48	4.1 מטרד סביבתי קשה הפוגע במלון ובלקוחותיו - קיום מטרד סביבתי הפוגע במלון לא הוכח
48	4.2 תביעה לפיצוי מכוח פקודת הנזיקין בעילה של מטרד ורעש אשר נגרמו לתובעים המתגוררים בסמיכות לחנותו של הנתבע
44	4.3 שיעורים לזמרה ולפיתוח קול מהווים מטרד על-פי סעיף 44 לפקודה
49	4.4 תביעה לצו מניעה בעילה של מטרד - תביעת quia timet בשל מטרד צפוי - הקמת לול תרנגולות באזור חקלאי הגובל באזור מגורים
51	

4.5 סוגיית קבלת צו מניעה נגד הפעלת מכונות הגורמות לרעש והפרעה לשכנים	51
4.6 האם הרעש, שבקע מציווד הבניה של הנתבעת, וכן הרעידות והאבק הפריעו במידה ניכרת לשימוש סביר במשרדי התובעת ולהנאה סבירה מהם	52
4.7 צווי עשה למניעת קיום מטרדים סביבתיים; על-מנת שתקום עילת תביעה על-סמך עוולת המטרד ליחיד, על התובע להוכיח, בין היתר, כי השימוש שעושה נתבע במקרקעין שבחזקתו גורם לתובע הפרעה של ממש לשימוש סביר במקרקעין שלו	54
4.8 רעש מעליות	54
4.9 רעשים ורעד בעקבות פעולת מדחסים	55
4.10 על-מנת שתקום עילת תביעה בעוולה הנזיקית של "מטרד ליחיד", על התובע להוכיח, בין היתר, כי השימוש שעושה הנתבע במקרקעין שבחזקתו גורם לתובע הפרעה של ממש לשימוש סביר במקרקעין שלו	56
פרק ד': הפרעה לאור שמש - סעיף 48 לפקודת הנזיקין	57
1. כללי	57
2. בקשה למתן צו מניעה מוחלט בעילת הפרעה לאור השמש והסגת גבול	57
3. האם תוספת הבניה מהווה מטרד והפרעה לאור השמש?	57
4. תוספת בניה שלא כדין גרמה למטרדים ולהפרעה לאור השמש, תוך הפרת חובה חקוקה	58
פרק ה': מניעת תמיכה - סעיף 48א לפקודת הנזיקין	61
פרק ו': שימוש הדרוש לטובת הציבור - סעיף 48ב לפקודת הנזיקין	63
פרק ז': הסגת גבול במקרקעין בפקודת הנזיקין	65
פרק ח': היפר חובה חקוקה - פקודת הנזיקין	67
פרק ט': עילות מדיני המקרקעין	69
1. כללי	69
2. סעיף 11 לחוק	69
3. סעיף 12 לחוק	69
4. סעיף 13 לחוק	71
5. מניעת הפרעה לשימוש - סעיף 14 לחוק	71
6. סעיפים 15 עד 20 לחוק המקרקעין	72
6.1 כללי	72
6.2 סעיף 15 לחוק	73
6.3 תביעה למסירת מקרקעין - סעיף 16 לחוק	74
6.4 סעיף 17 לחוק המקרקעין	75
6.5 סעיף 18 לחוק	76

76	6.6 סעיף 19 לחוק
80	6.7 סעיף 20 לחוק
81	שער ג': עילות מכוח חוקים ותקנות למניעת מפגעים
81	פרק א': כללי
85	פרק ב': דוגמאות ותקדימים - יישום חוקים למניעת מפגעים
	1. נדחו עתירותיהן של עיריית רמלה וחברת נשר על התכנית להקים בשטחן אתר תחזוקה ותפעול עבור רכבת ישראל - לא נפל כל פגם בהליכי התכנון של התכנית
85	2. הבקשה אינה עומדת באמות-המידה המצומצמות שנקבעו למתן רשות ערעור
89	3. בקשה לסעד זמני להפסקת פעולתה של משחקה בבניין מגוריו של המבקש, בטענת מטרד רעש - אין להתערב בהחלטת בית-משפט השלום לפיה גם ללא מתן הסעד ישנן דרכים העשויות להנמיך את רמת הרעש
93	4. לא הוכחה עד כה בכל דרך שהיא השפעה ישירה של העשן על בית המבקשים או חצרם, ובודאי שלא הוכחה מידת השפעה כזו - ככל שהיא קיימת - תדירותה, השתנותה עקב משטר הרוחות והנזקים הנובעים ממימדים כאלה של השפעה
94	5. על הרשות לפעול בכל דרך, לרבות ביצוע פעולות אקטיביות לניקוי מלא ומיידי, ולאחר מכן בקשה להיפרע מהגורמים להצטברות הפסולת בדרך של דרישה להחזר הוצאות הניקוי
96	6. התובעת לא הצליחה להוכיח קיומו של רעש בלתי-סביר בהתאם לתקנות הבוקע מהמכון האירובי לטענתה
97	7. על התובעים נכפתה התמודדות עם מטופלים שהגיעו לביתם בדרכם לקליניקה בשל היעדר שילוט והכוונה בבית הנתבעים - כל אלה כוננו הפרעה שלא היתה חד-פעמית וחולפת; דובר בהפרעה ממשית ונמשכת
98	8. החוק למניעת מפגעים סביבתיים אינו מהווה בסיס לקיום עילה בידי העירייה להגשת התובענה
99	9. הפסיקה, על-אף שהגדילה את מעגל הרשאים לתבוע מכוח החוק למניעת מפגעים, עדיין לא פתחה את הפתח להגשת תביעה על-ידי גוף שלא נפגע בעצמו מכוח המפגע, ומכאן אין עילת תביעה לעמותה מכוח חוק זה
100	10. הנתבעים מפעילים גן ילדים ללא היתר, בנכס של הנתבע 1, תוך גרימת אי-נוחות לתובעים
101	11. הקמת רעש - כתב האישום אינו מגלם פוטנציאל להרשעת הנאשם בעבירה שיוחסה לו
103	

12. במעשיו ומחדליו העמיד הנתבע, באדישות, בזלזול ובחוסר איכפתיות את חייהם ובריאותם של התובעים, זוג קשישים, בסכנה, והפך את חייהם לגיהנום מתמשך עלי אדמות, וזאת למשך תקופה של שנים ארוכות 104

13. הדרך המתאימה לתקוף את הדרך בה הרשות מפעילה את סמכויותיה אינה תקיפה במסגרת הליך אזרחי על-פי החוק למניעת מפגעים סביבתיים, אלא בעתירה לבג"צ או בעתירה מינהלית 106

14. בצו עשה זמני, ביקשו התובעים/המבקשים להורות למשיבים לסגור לאלתר כלבייה שפועלת בנכס - נקבע כי עוצמת הראיות לכאורה שהוצגו אינו כזה המצדיק היעדרות למתן צו עשה כסעד זמני כמבוקש על-ידי המבקשים 107

15. תביעה לפיצויים בטענה להסגת גבול ומטרד - נקבע כי בהיעדר מטרד, הרי אין כל יסוד לניסיון לטעון לנזק ולא כל שכן שאין מקום לטעון לאחריותם של כלל הנתבעים בתביעה דן 108

16. אין בפי העירייה טענה אמיתית כלשהיא כנגד תקפות הצו ועליה לשאת בתשלום דרישת כפל ההוצאות 110

17. מוזיקה המתנגנת בעוצמה בגן אירועים - אין מדובר בהפרה המשנה את מאזן האינטרסים והזכויות שעמדו בבסיס הצו השיפוטי המוסכם 112

18. המאשימה לא הוכיחה ברמה הנדרשת בפלילים כי הנאשם צעק, או כי הקים רעש חזק, או בלתי-סביר, שעשוי היה להפריע לאדם המצוי בקרבת מקום 113

19. נדחתה תביעתו של תושב פרדס חנה שטען למטרדי רעש חמורים כתוצאה מפעילות מגרש כדורסל סמוך לביתו - הרעש הבוקע מהמגרש אינו חורג מהמותר וכי אל מול זכותו של התובע לעשות שימוש סביר במקרקעיו עומד האינטרס הציבורי המובהק לעשיית שימוש במגרש 114

20. נדחתה תובענה קבוצתית להוצאת צו שיורה לעיריית תל-אביב שלא לפנות אשפה בשעות הלילה - תוביל לכאוס בעיר 115

21. הונחה תשתית ראיתית מספקת, בהתאם לאמות-המידה הדרושות בשלב הסעד הזמני, להוכחת קיומו של מטרד רעש ממשי הבוקע מחצר הנתבעים, במיוחד בשעות המנוחה, כתוצאה משהות ילדים בחצר אגב הפעלת הצהרון בביתם 116

22. עתירת הנאשמים לזכותם מעבירות זיהום הים וזאת מכוח טענת אין להשיב על האשמה - די בכך שיש בראיות "שמץ של ראיה" המסבכת את הנאשם במעשה העבירה כדי לחייבו להשיב על האשמה 118

23. לא עלה בידי התובע להוכיח את הקשר הסיבתי בין הפסולת הנטענת ובין הנזק לעצים בחלקה 119

24.	גן הילדים שהפעילה הנתבעת 1 בבית הנתבעים 1-2, גרם לאי-נוחות לתובעים עקב הרעש שעלה מהגן וההפרעה לתנועה. מאחר והגן פעל בהיעדר היתר לשימוש חורג, די באי-הנוחות שהוכחה כדי לזכות את התובעים בפיצוי	120
25.	הטענות המועלות על-ידי המבקש, לעניין אי עמידתם של המשיבים בתנאי ההיתרים והרשיונות שניתנו להם, אינן יכולות להתברר במסגרת בקשה לפי פקודת בזיון בית-המשפט	121
26.	הנאשמים החזיקו את הצמיגים באופן סביר בהתייחס לעובדה שמדובר במרכז מחזור ומאחר ומדובר בהצתה לא ניתן לומר שרובצת אחריות לפתחם	122
27.	גרימת רעש באמצעות מכשיר קול לאחר שבביתו של הנאשם נשמעה מוסיקה חזקה וצעקות אשר הקימו רעש בלתי-סביר - אין כל פגם ברשימת הדו"ח כנגד הנאשם בלבד מכוח היותו המחזיק בדירה אשר נתן רשות לאחרים להיות נוכחים בה והיה אחראי למפגש במקום	123
28.	תביעה למתן צו מניעה זמני ופסיקת פיצויים בגין שפיכת מי שטיפת רצפות לבור ניקוז בקרבת ביתו של התובע - כל התביעה מבוססת על סכסוך השכנים שיש לתובע עם הנתבעת, ומטרת התביעה דנן היא להעצים את סכסוך השכנים ולא להשקיטו	124
29.	אם טעה השוטר במסקנתו שרדיו הנאשם מהווה מקור הרעש, סביר להניח שהנאשם היה מזמין את עד התביעה בתוך ביתו כדי השוטר יבין שביתו אינו המקור של הרעש	126
30.	עתירת העותר למתן צו מניעת מפגע סביבתי, אשר יחייב את המשיבים להפסיק את מפגע זרימת מי הביוב לחצר ביתו ולפצותו על נזקיו - אין מקום להורות על צו עשה זמני, בטרם התבררה התובענה לעומקה ובטרם הובאו ראיות על-ידי כל בעלי הדין	127
31.	מוסיקה חזקה מבית מגורים - עלה בידי הנאשם לעורר ספק סביר ביחס לעובדות הנטענות כנגדו	129
32.	אין ספק כי מיקומו של המעבה מכער את הנוף הנשקף מחלון הסלון ופוגע באיכות חייה של התובעת	130
33.	הנאשם 3 עשה ככל יכולתו על-מנת להתמודד עם המפגעים התברואתיים והסביבתיים בדמות אתרי הפסולת של דלית אל כרמל, וכן על-מנת לפקח על קיום ההוראות - זיכוי	130
34.	המשיבים מפעילים במתחם, ובאופן בלתי-חוקי, עסק של גן אירועים לכל דבר ועניין - ניתן צו מניעה זמני	131
35.	פעילות משמעותית רבה ושגרתית של קליטת פסולת בניין לצרכיהם של הנאשמים	133

36. עסק של מסעדה אשר הסבה לתובע רעש בלתי-סביר, ריחות עזים ולכלוך - לא עלה בידי התובע להוכיח ולו טענה אחת מבין שלל הטענות שטען, ואף לא עלה בידי הלוכח אף לא מטרד אחד או הפרעה אחת שביקש לייחס לנתבע.....134

37. הסמכות לדון בתביעה בגין עוולת מטרד לציבור, הינה לבית- המשפט המחוזי.....134

38. החוק נועד כדי לתת אפשרות לאזרחים ולעמותות שעיסוקם בכך לתבוע גופים מזהמים.....136

39. בקשה לסילוק על-הסף של תובענה ייצוגית מכוח החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות).....136

40. כאשר לא הוכחה דחיפות במתן הסעד הזמני, ואין ידיעה אודות מידת הפגיעה שנגרמה למבקש, אין מקום להורות על צו עשה זמני, בטרם התבררה התובענה לעומקה.....138

41. משנמצא כי המבקשת מפרה שוב ושוב, במודע ובתחומים שונים, את ההסכם עליו חתמה, היה מקום לחלט את הערבות אותה הפקידה, ואשר נועדה לשמש כסנקציה במקרה של הפרת ההסכם. משכך, השבת חלק מהסכום - אשר כבר חולט במלואו בהתאם להחלטות בית-המשפט המחוזי, לידי המבקשת, תהווה משום עידוד המבקשת ואחרים כדוגמתה לפנות לבית-המשפט בבקשה למתן סעד בעת שהיא מפרה הסכמים באופן ברור, חוזר ונשנה.....139

42. צו מניעה קבוע אשר ימנע מהנתבעת לנגן בפסנתר בביתה ולהשמיע רעש הנשמע עד לביתה של התובעת.....139

43. זיהום אוויר בעקבות שריפה - דין בקשת האישור להידחות - בית- המשפט לא שוכנע כי התקיימו התנאים לאישור הגשת תובענה כייצוגית וכי ישנה אפשרות סבירה כי התובענה תתקבל לטובת חברי הקבוצה. לא הוכח במידת הראיה הנדרשת כי בשל השריפה נגרם נזק למבקשים ולחברי הקבוצה.....140

פרק ג': סקירת חקיקה - רשימה.....141

פרק ד': עילות מכוח חוקים ספציפיים.....143

שער ד': עילות בתחום האכיפה הפלילית וענישה.....145

פרק א': כללי.....145

פרק ב': הלכה למעשה.....147

1. אף שניתן שלא להרשיע תאגיד האחראי בפלילים, אין חובה על בית- משפט להטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור או צו מבחן, וניתן להטיל התחייבות להימנע מעבירה, ללא סנקציה נוספת או לצד חיוב בתשלום פיצוי.....147

2. יש להפסיק במדיניות שבמסגרתה פוטרים את ממלאי התפקידים בתאגיד מהרשעה ומבקשים להרשיע ולהעניש את התאגיד, במיוחד כשמדובר בתאגיד ציבורי או חברה ממשלתית, שאז נפגע הציבור הרחב או המדינה..... 148

3. ענישה כלכלית משמעותית, תחייב את ראשי הרשויות המקומיות להציב את נושא ההגנה על איכות הסביבה במקום גבוה יותר בסדר העדיפויות; יש להעדיף את אינטרס הציבור על אינטרס הנאשמים..... 149

4. הדרך הראויה להתמודד עם עבירות סביבתיות היא על-ידי הטלת קנסות משמעותיים, שישקפו, בין היתר, את "החיסכון הכלכלי" או היתרונות הכספיים שהשיגו הנאשמים באמצעות העבירות שביצעו..... 149

חלק ב': "תכנון סביבתי" ודיני תכנון ובניה 151.....

שער א': "תכנון סביבתי" - משמעות המושג 151.....

פרק א': מבוא..... 151

פרק ב': חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 ושמירה על איכות הסביבה..... 153

פרק ג': ה"ש"לד התכנוני" על-פי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965..... 157

1. תכנית מיתאר..... 157

2. מעמדה של תכנית בינוי..... 157

פרק ד': מעורבות בית-המשפט בשיקול-דעת של גופי התכנון..... 159

1. היקף התערבותם של בתי-המשפט בקביעות תכנוניות ושמאיות של מוסדות התכנון..... 159

2. התערבות בית-המשפט המינהלי - אימתי?..... 159

3. "תכנית מיתאר" - התערבות בית-המשפט..... 161

4. סבירות החלטת הרשות..... 162

5. תקיפת ועדת ערר בנושאים תכנוניים..... 163

6. חשיבות דיני התכנון והבניה ואכיפתם..... 163

7. איזון מימוש זכות הקניין של הפרט בקרקע, לבין צרכי הכלל, מחייבת לעיתים, גריעה מהנאת הקניין כדי להגשים תכליות תכנון חשובות המקדמות את האינטרס הציבורי - העתירה נדחתה..... 164

8. דחיית תביעה נזיקית לפיצוי כספי בגין נזקים שנגרמו למבקשים עקב כך שהמשיבות מנעו מהם את האפשרות לנצל זכויות בניה במקרקעין שבבעלותם - נדרשת הוכחה לקיומו של מעשה או מחדל רשלני מצד גורמי התכנון והרשות המוניציפאלית..... 166

9. לא ניתן להיעתר לבקשת המבקשות להתיר את המשך הבניה במגרש עד להכרעה בערעור..... 167

10. הכלל הנקוט בידי בית-המשפט הוא כי הוא אינו שם עצמו בנעלי רשויות התכנון, והתערבותו בהחלטותיהן המקצועיות נעשית במשורה ובעילות מובהקות המצדיקות התערבות במעשה המינהלי, כגון חריגה מסמכות, חוסר תום-לב או חריגה קיצונית ממתחם הסבירות.....168

11. מינוי הוועדה להשלמת תכניות לפי סעיף 109א לחוק, בהתקיים התנאים המנויים בו, הוא מנדטורי168

12. הכלל העקרוני שלפיו הביקורת השיפוטית תבוא רק לאחר השלמת הליכי התכנון, הוא כלל שהסטיה ממנו תהיה בנסיבות יוצאות דופן168

פרק ה': פגיעה במקרקעין - סעיף 197 לחוק התכנון והבניה ואיכות הסביבה.....169

1. כללי169

2. השיקולים המנחים בבסיס סעיפים 197 ו-200 לחוק התכנון והבניה.....178

3. מהות הפגיעה במקרקעין.....183

4. פיצוי בשל תכניות עתידיות.....184

5. תביעת פיצויים - מועד להגשה והתיישנות.....184

6. סוג הפגיעה המזכה בפיצוי מכוח סעיף 197 לחוק התכנון והבניה - מטרד רעש186

7. אין מקום לדחות את החלטות מוסדות התכנון לאשר תכניות בניה למגורים בהיקף כולל של כ- 15,000 יחידות דיור בדרום העיר בית-שמש.....186

8. תכנית מתאר ארצית הינה תכנית שניתן לבסס עליה תביעה לפיצויים בגין פגיעה במקרקעין187

9. רשות ציבורית זכאית לתבוע פיצויים מכוח סעיף 197 לחוק התכנון והבניה, בגין פגיעה במקרקעין שהיא בעלת זכויות בהם, עקב אישור תכנית.....188

10. דחיית תביעה נזיקית לפיצוי כספי בגין נזקים שנגרמו למבקשים עקב כך שהמשיבות מנעו מהם את האפשרות לנצל זכויות בניה במקרקעין בבעלותם - נדרשת הוכחה לקיומו של מעשה או מחדל רשלני מצד גורמי התכנון והרשות המוניציפאלית.....190

11. לא ניתן להיעתר לבקשת המבקשות להתיר את המשך הבניה במגרש עד להכרעה בערעור191

פרק ו': פטור מתשלום פיצויים - אין פיצויים למעשים שאחרי הפקדת תכנית - סעיפים 200-201 לחוק.....193

שער ב': בניה לגובה וצפיפות דיור197

פרק א': בניה לגובה.....197

פרק ב': צפיפות דיור.....199

שער ג': שמירה על הריאות הירוקות201

201	פרק א': כללי
203	פרק ב': הקמת עיר חדשה ושטחים פתוחים
205	פרק ג': שמירה על ה"ריאות הירוקות" - סוגיות שונות
207	שער ד': תסקיר השפעה על הסביבה
207	פרק א': הדין
209	פרק ב': כללי
	פרק ג': הקמת תחנת כוח מוסקת בגז ותסקיר השפעה על הסביבה
213	215
215	פרק ד': כביש חוצה ישראל
	פרק ה': תכניות בעלות השפעות סביבתיות לטווח ארוך ותסקיר השפעה על הסביבה
217	219
219	פרק ו': פטור מהגשת תסקיר השפעה על הסביבה
	שער ה': שמירה על איכות הסביבה וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
221	221
221	פרק א': הקמת מחצבות
223	פרק ב': הרחבת עיר - נוף כפרי פתוח
225	פרק ג': תמ"א 37/ח
227	פרק ד': בניה המשמשת חקלאות
229	פרק ה': הפעלת חניון בשכונה
231	פרק ו': סלילת כביש
233	פרק ז': קביעת הסדרי תנועה
235	פרק ח': הקמת תחנת כוח
237	פרק ט': סלילת כביש וקירוי
239	פרק י': מפעל לעיבוד גרוטאות על שטח חקלאי
241	פרק י"א: בניה במרקם שמור - תחנת תדלוק
243	פרק י"ב: חיבור קידוחי גז טבעי למערכת ההולכה הארצית
245	פרק י"ג: בניה על שטח חקלאי
247	פרק י"ד: כביש גישה לאתר הטמנת פסולת
251	פרק ט"ו: שימוש במגרש לצרכים ציבוריים
253	פרק ט"ז: הקמת מפעל בטון
	1. המפעל איננו צפוי לפגוע בתושבים, והוא עומד בכל התנאים הדרושים להפעלה מלאה ורציפה
253	2. הובאו ראיות לכאורה בכל הנוגע לביצוע עבודות הבניה והקמת מפעל הבטון ללא היתר, ואף בניגוד לצווי הריסה והפסקת פעילות
254	פרק י"ז: הפעלת מכלאה בניגוד לחוק ומפגעי רעש, ריח וזיהום אוויר
257	פרק י"ח: הפעלת מרכז לימודי במחסן/מבנה עזר בבית מגורים
259	פרק י"ט: חידוש היתר להקמת תחנת תדלוק
261	

263	פרק כ': מגדלים - חסימת אור ושמש
265	פרק כ"א: בניה בשמורת טבע
267	פרק כ"ב: שימוש חורג למטרת גן ילדים - מפגעי רעש
269	פרק כ"ג: פגיעה בזכויות הקניין
271	פרק כ"ד: ביצוע עבודה ללא היתר - שימוש מסחרי
273	פרק כ"ה: בניית קומה המשמשת למגורים - בניגוד ליעוד
275	פרק כ"ו: בניית דירי עיזים
277	פרק כ"ז: שימוש מסחרי - יחידות אירוח
279	חלק ג': מפגעי רעש
279	שער א': מבוא
279	פרק א': כללי
281	פרק ב': סקירת חקיקה בנושאי רעש
	שער ב': סוג הפגיעה המזכה בפיצוי מכוח סעיף 197 לחוק התכנון והבניה - מטריד רעש
283	פרק א': פגיעה ישירה מול פגיעה עקיפה
287	פרק ב': פגיעה קיימת מול פגיעה צפויה
289	פרק ג': היקף הפיצוי
	פרק ד': הזכות לפיצוי של בעלי זכויות במקרקעין המצויים בקו רעש נמוך מהסף שנחשב ל"מטריד"
291	שער ג': סוגיות שונות במפגעי רעש
295	פרק א': רעש ומיגון כביש
297	פרק ב': מרכזי ספורט ורעש
299	פרק ג': רעש ממפעלים
301	פרק ד': רעש - כתאונת עבודה
301	1. הדין
301	2. כללי
302	3. טנטון - סעיף 84א(ב) לחוק הביטוח הלאומי
304	4. סעיף 84א(א)(2) לחוק הביטוח הלאומי
304	5. סעיף 84א(ב) לחוק הביטוח הלאומי
305	6. סעיף 84א(ב)(1) לחוק הביטוח הלאומי
305	7. סעיף 84א(ב)(3) לחוק הביטוח הלאומי
306	8. ההלכה הפסוקה
315	פרק ה': תהליך נחיתת מטוסים - מפגע רעש
317	פרק ו': פינוי אשפה בשעות הלילה - רעש מטריד
	פרק ז': רכבת קלה בירושלים - רעש מטריד - סגירת זלתות הרכבת
319	רכבת
321	פרק ח': מיגונים אקוסטיים - רכבת ישראל
325	פרק ט': מחצבות - הסדרת פעילות ומפגעים

1.	מפגעי אבק ורעש - מחצבה	325
2.	רשויות האכיפה - מילוי חובותיהם - הסדרת פעולות מחצבה	326
3.	דחיית בקשה לסגירת מחצבות פיראטיות - לא נפל פגם במדיניות המשיבים, אשר מדיניותם היא סבירה ושיקול-הדעת העומד ביסודה מושתת על נימוקים ענייניים וראויים	328
פרק י': היתר - חוות-דעת אקוסטית		331
פרק י"א: הפעלת עסק ללא רישוי ומפגע רעש		333
פרק י"ב: עוצמת רעש ממוזיקה ברכב		335
פרק י"ג: חובת בניית קיר אקוסטי		337
פרק י"ד: הפעלת מגרסה - סעד זמני		339
פרק ט"ו: מטרד רעש ביחסי דיירים בבית משותף		341
פרק ט"ז: הפעלת צרכניה		343
פרק י"ז: פעילות קניון מטרד רעש		345
חלק ד': קרינה אלקטרו מגנטית וחומרים רדיו אקטיביים		347
שער א': כללי		347
פרק א': מבוא		347
פרק ב': הגדרת הקרינה וסוגי הקרינה		349
1.	מהי קרינה	349
2.	קרינה מייננת	349
3.	קרינה בלתי-מייננת	349
4.	מקורות הקרינה המייננת והבלתי-מייננת	350
פרק ג': הצבת אנטנות סלולריות וסעיף 197 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965		351
שער ב': סוגיות שונות בענייני קרינה אלקטרומגנטית		353
פרק א': ממסר לשידורי רדיו		353
פרק ב': "מסדרון חשמל" להעברת קווי חשמל		355
פרק ג': מחלות עקב קרינה		357
1.	ערעור על פסק-דינה של ועדת הערר, שלא קיבלה את בקשתם של הורי המנוח, להכיר בהם כבני משפחתו של נספה - סרטן מעי הגס - הערעור נדחה	357
2.	ערעור על פסק-דינה של ועדת הערר לפי חוק הנכים - קשר סיבתי בין מחלת הלוקמיה בה לקה המערער לבין חשיפתו לקרינה בזמן שירותו הצבאי - הערעור התקבל	359
3.	ערעור על פסק-דינה של ועדת הערעור לפי חוק הנכים - הכרת טרשת נפוצה כפגיעה שנגרמה כתוצאה מהשירות הצבאי - הערעור נדחה	363
4.	קרינה כגורם מסרטן להופעת סרטן המעי הגס - התביעה נדחתה	365

פרק ד': שידורי קרינה אלקטרו מגנטית הרסנית ושיבוש בצמיחת הגידולים החקלאיים בשדותיהם 367

פרק ה': ביטול היתר שניתן לפי חוק הקרינה הבלתי-מייננת 369

פרק ו': חוק לטיפול סביבתי בציווד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, התשע"ב-2012 371

1. הגברת מודעות רוכשי הסוללות מהמשיבה לאיכות הסביבה וקידום מטרות החוק לטיול סביבתי 371

2. בקשת הסתלקות ואישור הסדר 372

חלק ה': זיהום אוויר 375

שער א': מבוא 375

פרק א': כללי 375

פרק ב': ההבחנה בין סוגי המזהמים 377

פרק ג': רשימת הנזקים כתוצאה מזיהום האוויר 379

פרק ד': דרכים למניעת זיהום האוויר 381

פרק ה': תסקיר השפעה על הסביבה לעניין זיהום האוויר 383

פרק ו': סקירת החקיקה לאכיפת השמירה על אוויר נקי 385

שער ב': דו"חות ביקורת וחוות-דעת על מצב זיהום האוויר בארץ ובמזהמים מרכזיים 387

פרק א': דו"ח מבקר המדינה 387

פרק ב': חוות-דעת ועבודות מחקר 389

שער ג': סוגיות שונות בנושא זיהום אוויר 393

פרק א': פליטת פיח ותחמוצת גופרית 393

פרק ב': ריח כמפגע 395

פרק ג': הפסקת פעולת מגרסה 397

פרק ד': עיצום כספי על-פי הוראות חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 399

פרק ה': הגשמת המטרות של חוק אוויר נקי - עתירה 401

פרק ו': זיהום - סיבי אזבסט 403

פרק ז': נזקי גוף - חומרים הנפלטים ממפעלים 405

פרק ח': סילוק פסולת אזבסט 407

פרק ט': פעולת המפחמות 409

פרק י': רישוי ותנאי איכות האוויר 411

פרק י"א: אי-נקיטת אמצעים למניעת זיהום אוויר 413

פרק י"ב: תביעה ייצוגית - מפגע ריח בנמל חיפה 417

פרק י"ג: הסדר פשרה בייצוגית - מטרד ריח - מפעל למזון לבעלי חיים 419

פרק י"ד: תובענה ייצוגית - מפגעי אבק, ריח ורעש - מחצבה 421

פרק ט"ו: מפגעי ריח ממפעלים 423

425..... פרק ט"ז: תקלות בתכנון משרפה

פרק י"ז: אחריות העירייה לסילוק מפגעים - קיר אקוסטי - רכבת..... 429

431..... פרק י"ח: תובענה ייצוגית - הפצת עשן וריח ממסעדה

433..... פרק י"ט: אי-נקיטת אמצעים למניעת בעירה

437..... פרק כ': זיהום אוויר חריג - תחנה מרכזית ירושלים

439..... פרק כ"א: נזקי אבק

441..... פרק כ"ב: עסק לגידול בקר - נזקי ריח

443..... פרק כ"ג: מטרד סביבתי - הפעלת מאווררים

445..... פרק כ"ד: עבירות של גרימת ריח וזיהום אוויר

447..... פרק כ"ה: פרויקט אנרגיה אלטרנטיבית

449..... פרק כ"ו: צו מכוח חוק אוויר נקי - זו החלטה מינהלית

451..... פרק כ"ז: גרימת זיהום אוויר - זיכוי מעבירה

453..... פרק כ"ח: זיהום אוויר מכלי רכב

455..... פרק כ"ט: פסולת אלקטרונית

1. המשיבות מפרות את הוראות החוק, ולא מפרסמות בסניפיהן את דבר קיומה של האפשרות למסור פסולת אלקטרונית, כפי שנדרש מהן..... 455

2. אישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית - פינוי פסולת ציוד חשמלי ואלקטרוני..... 457

3. אישור הסתלקות מתובענה ייצוגית - חוסר שילוט למיכלי אצירה לפסולת סוללות..... 458

461..... חלק ו': מים ושפכים

461..... שער א': מבוא

461..... פרק א': כללי

463..... פרק ב': זיהום נחלים

465..... פרק ג': סקירת חקיקה - הערה כללית

467..... שער ב': סוגיות שונות

467..... פרק א': זיהום מי תהום

469..... פרק ב': הטיית נחלים

471..... פרק ג': הזרמת מי ביוב ואגני חמצון

473..... פרק ד': מכוני טיהור - בוצע - מכרז

475..... פרק ה': הגדרת "שמן משומש" בתקנות למניעת מפגעים

477..... פרק ו': זרימת דלק לקרקע ממיכל דלק

479..... פרק ז': זיהום מים - הזרמת תשטיפים

481..... פרק ח': מיקום הצבת תחנת שאיבה

פרק ט': זיהום הקישון - תביעה נזיקית במהלך שירות בחיל הים..... 483

485..... פרק י': ניקוי שטח ממזהמים

489..... פרק י"א: שימוש במי קולחין - התערבות בשיקול-דעת הרשות

1. בג"צ אינו שם את שיקול-דעתו תחת שיקול-דעתה של הרשות
 האמונה על קבלת ההחלטה, אשר לה המומחיות כמו גם האחריות בדין
 על תוצאותיה..... 489

2. החלטת מנהל רשות המים להעביר את צרכני הקצה לתאגיד המים
 הינה תואמת את הדין הקיים, חוק תאגידי המים וחוק המים -
 הערעורים נדחו..... 489

493..... פרק י"ב: הצפת נחל הגעתון

497..... פרק י"ג: מי השקיה מזוהמים

1. התובעים לא הוכיחו, כי סופקו להם מי השקיה מזוהמים - התביעה
 נדחתה..... 497

2. המערערים הורשעו בין היתר בעבירה של זיהום מים - הערעור
 התקבל בחלקו..... 499

503..... פרק י"ד: עבירות של זיהום מים - גידול פטריות

505..... פרק ט"ו: מי רצפות לבור ניקוז

507..... פרק ט"ז: תחנת שאיבה - הזרמת שפכים מזוהמים

509..... פרק י"ז: זרימת מי ביוב לחצר

511..... פרק י"ח: גרימת זיהום מים והפרת חובת פיקוח - זיכוי

513..... פרק י"ט: מיתקן לטיהור שפכים - ניתוק המבקשת

515..... פרק כ': הזרמת שפכים תעשייתיים

517..... פרק כ"א: זיהום מים - הימנעות מהרשעה

519..... פרק כ"ב: זיהום מים - התחייבות עתידית להימנע מעבירה

521..... פרק כ"ג: הזרמת חומרים מסוכנים למקורות מים

523..... פרק כ"ד: רשלנות בתחזוקת מערכת ביוב בעיר

525..... חלק ז': זיהום ים

525..... שער א': מבוא

525..... פרק א': כללי

527..... פרק ב': האמצעים למניעת זיהום הים והחופים

1. כללי..... 527

2. אמצעים שיסודם במערכת חקיקתית ואמנות..... 527

3. צמצום ושליטה..... 528

4. ניטור ובדיקה..... 528

5. שיתוף פעולה בינלאומי..... 528

529..... שער ב': סוגיות שונות

529..... פרק א': זיהום בשל שפיכת שמן

531..... פרק ב': הרשעת תאגיד בעבירה לפי חוק למניעת זיהום ים

533..... פרק ג': תביעה ייצוגית - זיהום בחוף דור-נחשולים

פרק ד': עבירה מכוח החוק למניעת זיהום ים ממקורות יבשתיים ... 535

פרק ה': זיהום ים - אחריות בעלי תפקידים..... 539

פרק ו': דליפת שמן מאניה 541

חלק ח': פסולת מוצקה ושמירת ניקיון 543

שער א': כללי 543

פרק א': מבוא..... 543

פרק ב': פתרונות אלטרנטיביים ומקבילים לקבורה והטמנה 545

פרק ג': סוגי הפסולת המוצקה 547

פרק ד': סקירת חקיקה 549

שער ב': סוגיות שונות 551

פרק א': חוק שמירת הניקיון - התיישנות 551

פרק ב': מחזור ארגזים 553

פרק ג': השלכת פסולת מחצבה 555

פרק ד': הפעלת עסק לפינוי פסולת ברשות הרבים 557

פרק ה': היטל הטמעה על מפעיל אתר לסילוק פסולת 559

פרק ו': השלכת פסולת עם חומר מסוכן 561

פרק ז': הפסקת הפעלת מתקן להפרדת פסולת 563

פרק ח': איסוף והעברת פסולת ללא רישוי 567

פרק ט': הטלת קנסות משמעותיים 571

פרק י': אגרת פינוי אשפה 573

פרק י"א: ביצוע עבודות בדיקה של קרקע מזוהמת 575

פרק י"ב: השלכת פסולת - רישוי 577

פרק י"ג: השלכת פסולת מרכב..... 579

פרק י"ד: הפרת תנאי רישוי להובלת פסולת 581

פרק ט"ו: שינוע גרוטאות 583

פרק ט"ז: החרמת משאיות המבקשות לשפוך חומרי חפירה 587

פרק י"ז: עבירות אסדרתיות - הימנעות מהרשעה - החרג..... 589

פרק י"ח: הרשעה בהשלכת פסולת..... 591

פרק י"ט: הפעלת תחנות לטיפול בפסולת - מפגעים 595

1. הפעלת תחנות לטיפול בפסולת בתחומי העיריה בניגוד לדין, וכן עבירות של זיהום אוויר ושל גרימת מפגעים - הערעור התקבל בחלקו 595

2. העבירות בהן הורשעו הנאשמים פגעו באיכות הסביבה ובזכות הציבור לחיות חיים בסביבה נקיה ומסודרת. עם-זאת - בית-המשפט לקח בחשבון את הודאת הנאשמים המיידית וקבלת אחריות על מעשיהם, את הסרת מלוא המחדלים והכשרת המקום בעלות של מאות אלפי שקלים 597

3. המדובר בניהול קלוקל תוך הפרה בוטה של החוקים הרלוונטיים של תחנת מעבר לפסולת יבשה שנמשך לאורך שנים..... 598

4. הצורך החברתי הגובר בשמירה על משאבי הטבע ההולכים ומתדלדלים וההכרה בנזק שנגרם לכלל הציבור בשל זיהום הטבע והסביבה, חייבה את המחוקק לקבוע רמת ענישה משמעותית לעוברים עבירות אלו, ואת בית-המשפט בתורו לנקוט מדיניות ענישה מחמירה כלפיי אותם עבריינים..... 599

פרק כ': צו הצהרתי להטמנת פסולת..... 601

פרק כ"א: ביטול צו ניקיון..... 603

פרק כ"ב: השלכת פסולת וניהול עסק ללא רישיון..... 605

1. המערער הורשע בעבירות של לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים וניהול עסק ללא רישיון - הערעור התקבל בחלקו..... 605

2. הטלת קנסות נמוכים רגילים מברגיל על-מנת כדי לא לפגוע בציבור בסופו-של-יום..... 606

3. נוכח הפגיעה החמורה בערכי איכות הסביבה ושלומו הציבור, יש לקבוע מתחם ענישה חמור שיהא בו כדי להרתיע את הנאשם כמו גם אחרים מלהמשיך ולדרוס ברגל גסה את סביבתם האקולוגית..... 606

4. גזר-דין על הפעלת תחנת מעבר פיראטית לפסולת..... 607

5. הוכח שלא כל הפסולת פונתה על-ידי הנאשמים לאתרי הטמנה מורשים, בהתאם להסדר הטיעון..... 608

6. השלכת פסולת ב"רשות הרבים"; שטח מסויים ייראה "רשות רבים" במידה ולציבור הרחב קיימת אפשרות גישה ומעבר דרכו, בהיעדר גידור או שילוט המתריע מפני סכנה או האוסר מעבר שם..... 610

7. ביטול חלקי של האישומים בנוגע לניהול עסק ללא רישיון, איסור לכלוך והשלכת פסולת, הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדין, הפעלת אתר לסילוק פסולת ללא התשתיות והדרישות הקבועות בדין, גרימת זיהום אוויר וריח בלתי-סבירים ואי-נקיטה באמצעים לכיבוי בערה, אי-ביצוע צו ניקוי..... 612

8. זיכוי הנאשמת מאחר ולב המחלוקת נגע לשאלת היסוד "רשות הרבים" שעל-פי העבירה, בין היתר ובעיקר לאור העובדה כי מדובר באתר עבודה בו פעלה הנאשמת על-פי חוזה ועל-פי היתר בניה..... 613

9. זיכוי הנאשם מביצוע עבירה של השלכת פסולת ברשות הרבים והרשעה בהשלכת פסולת באתר שאינו מורשה לכך..... 613

10. המאשימה לא הוכיחה כי פסולת הבניין הושלכה על-ידי הנאשמים ברשות הרבים..... 614

פרק כ"ג: תחנת מעבר לא מוסדרת לפסולת..... 615

1. המערערים הורשעו בסדרת עבירות בתחום איכות הסביבה - תחנת מעבר לא מוסדרת לפסולת - הערעורים נדחו..... 615

2. המשיבים הפעילו את תחנת המעבר לפסולת "שרונים" בניגוד לחוק	
- הערעור נדחה	616.....
פרק כ"ד: גביית פיקדון על בקבוקים	619.....
פרק כ"ה: הפעלת תחנת מעבר לפסולת ללא רישיון	621.....
פרק כ"ו: לכלוך והשלכת פסולת	629.....
1. הוגש נגד הנאשמת כתב אישום, המייחס לה עבירה של איסור לכלוך והשלכת פסולת - הנאשמת זוכתה	629.....
2. הנאשם הואשם, כי השליך פסולת בניין, מגג בניין - הנאשם זוכה	630.....
3. הנתבעים השליכו פסולת באזור יער בן שמן - הנתבעים הורשעו	631.....
4. הנתבעת, המועצה המקומית ג'וליס, לא פינתה את הפסולת הביתית ממפעלה של התובעת - התביעה נדחתה	632.....
5. על-אף שברור שהדבר איננו מדוייק וייתכן ובנסיבות אחרות ראוי היה להקדיש דיון לעניין זה לאור עיקרון החוקיות	633.....
פרק כ"ז: שמירת הניקיון	635.....
פרק כ"ח: פסולת	637.....
פרק כ"ט: תמצית ההלכה הפסוקה	639.....
1. בקשה להורות על בטלות החלטת המועצה אשר דחתה בקשה לחידוש רישיון	639.....
2. האם שתי תחנות יכולות להוות בעת ובעונה אחת גם "תחנת מעבר", כמשמעות המונח האמור בתקנות רישוי עסקים, וגם "אתר לסילוק פסולת"?	640.....
3. בקשה למתן צו הפסקה שיפוטי בעקבות גרימת נזק לקרקע	642.....
4. הרשעה בשל שינוע פסולת והשלכת חלק ממנה על הקרקע בתחנת המעבר, ללא רישיון או היתר זמני	643.....
5. האם פעלה הנאשמת מכוח היתר שניתן לה או בהתאם לתנאי היתר, כאמור בסיפא לסעיף 39(א)(1) לחוק העזר?	644.....
6. טענתה של הנאשמת, כי "הזמנה למשפט" בגין עבירות קנס שקולה לכתב אישום	644.....
7. הסרת המפגע, לרבות פינוי הפסולת והחפצים	645.....
8. נקיון החצר	645.....
9. סתירת חזקת המסירה	645.....
10. החזקת נכס באופן שמתקיים בו מפגע, וזאת עקב נזילת מים מצינור	646.....
11. "צו לשימוש ארעי"	646.....
12. סמכותו של המפקח	646.....
13. בקשתו של המבקש הוגשה ללא כל טענת הגנה המוכרת בחוק	647.....

649.....	חלק ט': חומרים מסוכנים
649.....	שער א': כללי
649.....	פרק א': מבוא
649.....	1. כללי
649.....	2. הגדרה - פסולת חומרים מסוכנים
649.....	פרק ב': האמצעים המניעתיים והאכיפתיים לטיפול בבעיית החומרים
651.....	המסוכנים לכל סוגיה
653.....	פרק ג': סקירת חקיקה
655.....	שער ב': סוגיות שונות
655.....	פרק א': אי-מתן רישוי ל"פאב" השוכן קרוב למקום אחסון חומרים מסוכנים
657.....	פרק ב': תביעה עקב חשיפה לחומרי הדברה
659.....	פרק ג': מסירת מידע ביחס לפעילות בתחום החומרים המסוכנים
661.....	פרק ד': תאונה - חומרים מסוכנים - דו"ח ועדת בדיקה
663.....	פרק ה': היתר להובלת חומרים מסוכנים - חידוש
665.....	פרק ו': חיסיון מסמכים שנמסרו למשרד לאיכות הסביבה
669.....	פרק ז': עיסוק ברעלים ללא היתר
671.....	פרק ח': ייבוא חומרים מסוכנים
673.....	פרק ט': מתקן לטיפול בשפכים - הימצאותם של חומרים מסוכנים
677.....	פרק י': אירוע של דליפת אמוניה
679.....	פרק י"א: אי-סימון חומר מסוכן
681.....	פרק י"ב: החזקת מיכלי רעלים ללא היתר
683.....	פרק י"ג: עיסוק ברעלים ללא היתר
685.....	פרק י"ד: סמכות השר לאיכות הסביבה ביחס לקביעת סוגי הרעלים והוראות לגבי אריזתם
687.....	פרק ט"ו: החלפת מתקן ייבוש חומרים ישן במתקן חדש לצורך הגדלת יכולת הייצור
689.....	פרק ט"ז: דליפת חומר מסוכן - עיצומים
691.....	פרק י"ז: ביטול צו לפינוי רעלים
693.....	חלק י': חופים, טבע, נוף ואתרים
693.....	שער א': הגנת החופים
693.....	פרק א': מבוא
695.....	פרק ב': סקירת חקיקה
697.....	שער ב': סוגיות שונות
697.....	פרק א': בניית מלונית על חוף הים - נהריה
697.....	פרק ב': בניית פארק שעשועים על חוף נהריה - באזור מרביץ
699.....	אזבסט

701 פרק ג': תכנית הנוגדת את תמ"א 13 סמוך למרינה בחוף הרצליה....

703 פרק ד': שמירת שטחים פתוחים ופריסת בניה.....

705 פרק ה': ציד ללא היתר.....

707 פרק ו': סלילת כביש ליד קיבוץ בית אורן.....

709 פרק ז': שמירה על היער.....

711 פרק ח': החשיבות בשמירה על ערכי טבע ושטחים פתוחים.....

713 פרק ט': הקמת מתחם נופש בגן לאומי אשקלון.....

715 פרק י': מניעת פגיעה בסביבת חוף הים - חוק שמירת הסביבה החופית.....

717 פרק י"א: איזון בין השטחים הפתוחים והמוסדרים.....

719 פרק י"ב: ציד.....

721 פרק י"ג: שיקום המחצבה - חוק גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרים לאומיים.....

723 פרק י"ד: שימור הסביבה החופית.....

727 פרק ט"ו: חניה על טפטפות וצמחיה.....

729 פרק ט"ז: הלגונה באילת.....

731 פרק י"ז: פרויקט פיתוח בקו החוף של חיפה - תביעות.....

733 פרק י"ח: ירידת מפלס הכנרת ומפגעי יתושים.....

737 פרק י"ט: שינוי ייעוד קרקע מיעוד נחל וסביבתו למגורים.....

739 פרק כ': דליפת נפט בשטח הערבה.....

741 פרק כ"א: בניה ללא היתר על חוף הים.....

743 פרק כ"ב: הפעלת מסעדה ללא רישוי בשמורת טבע והזמת ביוב ושפכים.....

745 פרק כ"ג: פגיעה בזכות לעשות שימוש חופשי בחופי הרחצה.....

747 פרק כ"ד: ציד חיה מוגנת.....

749 פרק כ"ה: פגיעה באור שמש ובנוף.....

751 פרק כ"ו: בניית מבנים בחוף הים.....

753 פרק כ"ז: הפעלת עסק של מעגן - מנגש ללא היתר.....

757 פרק כ"ח: בניה בתחום מוכרז של שמורת טבע.....

759 פרק כ"ט: רוכלות בשמורת טבע באילת.....

761 פרק ל': דיג בשמורת חוף האלמוגים.....

763 פרק ל"א: בניה באזור המוכרז כשמורת טבע.....

765 פרק ל"ב: רוכלות באזור מוכרז כשמורת טבע.....

767 פרק ל"ג: פגיעה בשמורת טבע.....

769 חלק י"א: רישוי עסקים ושמירה על איכות הסביבה.....

769 שער א': מבוא.....

769 פרק א': כללי.....

פרק ב': משמעות המילים "איכות נאותה של הסביבה" בחוק רישוי עסקים.....

771 עסקים.....

781.....	שער ב': עניינים שונים
781.....	פרק א': סקירת חקיקה
783.....	פרק ב': סוגיות שונות
783.....	1. מפעל תעשייתי - מתן יעוץ
783.....	2. הפרעה לדיירים - מופעי בידור, מפעל
785.....	3. אי-קיום תנאי רישיון העסק כפי שנקבע על-ידי המשרד לאיכות הסביבה
786.....	4. ביטולו של היתר רעלים
787.....	5. כניסתו של מפעל מתכת לאזור תעשייה
792.....	6. מדיניות הרשות בנושא איכות הסביבה
792.....	7. בריאות הציבור
793.....	8. שיקולים למתן צו הפסקה מינהלי לאחר תיקון מס' 10 לחוק רישוי עסקים
794.....	9. רישוי לתחנת דלק
795.....	10. מועדון במרתף בניין - מטרד רעש
795.....	11. רפת המהווה מקור זיהום
796.....	12. אחסנת חומרי בניין בחצר העסק
797.....	13. מועדון קלפים
797.....	14. אחסנה של דבקים, צבעים וחומרי בניין
797.....	15. הקמת מוסך באיזור המיועד למגורים לפי תכנית המתאר
797.....	16. אחסון חומרי בניה והחזקת ציוד מכני כבד
797.....	17. בריכת שחיה
798.....	18. מועדון, אולם וגן אירועים
798.....	19. מועדון - ניהול עסק ללא רישיון
799.....	20. מועדון - הפרת חוקי התכנון והבניה
801.....	21. שפיכת פסולת
801.....	22. לול עופות - ניהול עסק ללא רישוי
803.....	23. כרייה בלתי-חוקית
804.....	24. ניהול בריכה בתנאים תברואתיים לא נאותים
807.....	25. גן אירועים ללא רישיון ומפגעי רעש ועוד
808.....	26. מפעל בטון - מיטרד סביבתי
809.....	27. סיכון אזרחים - אולם שמחות
810.....	28. פתיחת עסק בשבת - מיטרד
811.....	29. ייצור שמן - רישוי
811.....	30. עסק של הסעדה - היעדר רישוי
812.....	31. פגמים בהוצאת צו סגירה - טובת הציבור
813.....	32. פיצוי בגין מטרד יחיד - הפעלת בית קפה ומסעדה
813.....	33. האם מוטלת על המועצה חובה שבדין לפנות את הפסולת הביתית ממפעלה של התובעת

814.....	34. מדוניות רשות הרישוי ושיקוליה
814.....	34.1 כללי
815.....	34.2 התנאת תנאים ברישיון
815.....	34.3 הוספת תנאי חדש לרישיון העסק המחייב את העותר להתקין עמודי חסימה ברזל קבועים-החזרת התיק לשימוע בפני הרשות
820.....	34.4 תקופת ניהול עסק ללא רישיון ארוכה יחסית
822.....	34.5 הפרת הצו השיפוטי
823.....	34.6 מדובר בעסק מסוג אטליו, אשר ניהולו ותפעולו כרוך בסכנה לציבור ולבריאותו וניהול עסק מסוג זה מחייב קבלת אישורים מאת הרשויות המוסמכות
823.....	34.7 תחנת דלק שהופעלה במשך פרק זמן ממושך ללא אישור רשויות כיבוי האש
824.....	34.8 האם החלטת המשיבה נכנסת לגדר מתחם הסבירות, והאם יש מקום להורות על ביטול הצו או שינויו?
824.....	34.9 הובלת פסולת ללא רישיון
825.....	34.10 אי-קיום צו שיפוטי
825.....	34.11 בקשה למתן צו מניעה זמני לאיסור שימוש
826.....	34.12 כאשר מדובר במבנה שהוצא לגביו צו הריסה אין מקום להתערב בהחלטת ועדת החריגים או בהחלטה בהשגה
826.....	34.13 טיב העסק הדורש אישור של משרד הבריאות, שכן הוא מועד לזיהום
827.....	34.14 החלטת המשיבות לא לאשר רישיון עסק במבנה
827.....	34.15 הסתמכות על התנאים במפרט האחיד
828.....	34.16 חשיפת נהלים הקשורים לרישוי עסקים
829.....	34.17 ניהול עסק מסוג אולם לשמחות ולאיירועים ללא רישיון
829.....	34.18 טיפול לא הולם בגז
830.....	34.19 ניתנה למבקשים שהות בת 10 חודשים לצורך הסדרת רישיון העסק
830.....	34.20 בקשה למתן צו איסור פתיחת עסק בימי מנוחה
830.....	34.21 לא קיים רישיון לעסק שמנהל הנאשם ואף לא הוגשה כל בקשה מטעמו לקבלת רישיון עסק
831.....	34.22 העסק עתיד להתפנות בחצי השנה הקרובה ומשכך הנאשם לא המשיך בהליכי הרישוי
831.....	34.23 טענתה החלופית של ב"כ המאשימה לפיה גם אם מדובר בעסק להשכרת דירות הרי יש לראותו כמלון על-פי הערכים שבבסיס החוק רישוי עסקים ועל-פי פרשנות ראויה של הסעיף בצו
832.....	

34.24	משמעותו של רישיון עסק שניתן לנאשמת במקביל לקיומו של ההליך בתיק דן.....	832
34.25	כאשר מבקש אדם להקים עסק, הוא מחוייב, ורצוי בסיועם של בעלי מקצוע המבינים בתחום, לבצע את כלל הבדיקות הנדרשות כדי להבטיח, כי הוא יכול ורשאי להקים את עסקו במושכר.....	833
34.26	האם ניתן לקבל את עמדת משרד הבריאות, השוללת התרת שימוש של גן ילדים, בשטח שייעודו "שטח לתכנון מיוחד"?.....	833
34.27	כאשר מדובר בעסק מסוג אטליז, כמו במקרה דנן, הערך המוגן של שמירה על בריאות הציבור, מחייב כי העסק יתנהל ברישיון.....	834
34.28	הוצאת פסולת באמצעות עוסק שאינו מורשה לכך.....	834
34.29	השכרת הווילה לאירועים ומסיבות.....	835
34.30	המשך פעילותו של העסק מסכנת את שלום הציבור.....	836